

บทบรรณาธิการ

การพัฒนาวิชาการและนวัตกรรมด้านเวชศาสตร์ครอบครัว

สตางค์ ศุภผล

บรรณาธิการวารสารระบบบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว

องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้วิชาแพทย์เฉพาะทางได้รับการพัฒนา และนำไปสู่การยอมรับในวงกว้างได้แก่ การพัฒนาวิชาการและนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อปัญหาของระบบสุขภาพ “เวชศาสตร์ครอบครัว” เป็นแพทย์สาขาเฉพาะทางที่พัฒนาต่อเนื่องมาเป็นเวลาถึง 25 ปี แล้ว นับตั้งแต่มีการฝึกอบรมเป็นครั้งแรก

สิ่งสนับสนุนว่า เวชศาสตร์ครอบครัวในประเทศได้พัฒนาเจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับและเริ่มเห็นความสำเร็จที่เกิดขึ้น ได้แก่ การประชุม National Conference of Family Medicine หรือ NCFM 2023 ที่ผ่านมา ในหัวข้อการประชุมที่ว่า “Family Medicine Innovation and Practices in the Changing World” ระหว่างวันที่ 19-21 ตุลาคม พ.ศ. 2566 ณ โรงแรมแกรนด์ริชมอนด์ สไต์ลิส คอนเวนชัน โฮเทล ปีนี้ยังคงความเข้มข้นในเนื้อหาการประชุม Pre-conference และ Conference workshop การนำเสนอผลงานวิชาการของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว และกิจกรรมสร้างสัมพันธ์เครือข่ายแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวไทย

ประชาคมโลกและประเทศไทย เพิ่งผ่านวิกฤตโรคระบาด “โควิด 19” ระบบสังคมเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว และขณะเดียวกันก็ได้เกิดการพัฒนานวัตกรรมในการดูแลสุขภาพโดยผสมผสานเทคโนโลยีและการสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักของประชาชน ชุมชนและสังคมเพื่อรับมือวิกฤตด้านสุขภาพที่เกิดขึ้น มีบทเรียนและการพัฒนาที่น่าสนใจหลายอย่างที่ควรนำมาแลกเปลี่ยนเรียน

รู้ ทำให้หัวข้องานประชุมสำหรับปีนี้เหมาะสมอย่างมาก และดึงดูดความสนใจทำให้มีผู้เข้าร่วมงานประชุมปีนี้กว่า 400 คน ผลงานที่ร่วมนำเสนอทั้ง oral และ poster presentation ว่า 40 ผลงาน ทำให้บรรยากาศวิชาการของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวปีนี้คึกคักเป็นอย่างมาก

หัวข้อเปิดงานประชุมปีนี้ Family Medicine Innovation and Practices in the Changing World ได้รับเกียรติจาก ศ.นพ.จรัส สุวรรณเวลา ท่านเป็นนายกสมาคมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นอาจารย์แพทย์ผู้มีประสบการณ์สูง มีวิสัยทัศน์กว้างไกลทันสมัย ท่านได้ให้แนวคิดที่สำคัญว่า การพัฒนาของระบบสุขภาพกำลังเข้าสู่ยุคของการดูแลเป็นรายบุคคลเพิ่มขึ้น มีเทคโนโลยีการดูแลรักษารวมถึงป้องกันโรคเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และขณะเดียวกันก็ต้องมีการพัฒนาเชิงระบบด้วยเพื่อจัดการบริการให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ต่อด้วยการบรรยายเนื้อหาวิชาการนำสมัยที่เกี่ยวข้องกับแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวที่เข้มข้นและน่าสนใจ ได้แก่ Precision medicine, Value-driven care model, Home modification for elderly, DM remission, Cyber bullying and mental health, HPV vaccine, Adult immunization เป็นต้น รวมถึงการนำเสนอความรู้ทันสมัยที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่พบบ่อย ได้แก่ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคไตวายเรื้อรัง โรคหอบหืด โรคสมองเสื่อม เป็นต้น

บรรยากาศที่คึกคักอีกอย่างคือ การนำเสนอผลงานวิชาการนวัตกรรมด้านเวชศาสตร์ครอบครัว โดยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว ไม่ว่าจะเป็น

นวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ได้แก่ *Application for COPD and lung cancer screening* (พญ.กมลภัทร ศรีศักดิ์ โรงพยาบาลบางกะพูน) *การใช้การดูแลทางไกล (telemedicine) ในผู้ป่วยเบาหวาน ชนิดที่ 2 ใน คลินิกโรคเรื้อรัง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์* (นพ.ศิริวัฒน์ เสาวกุล โรงพยาบาลละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์)

นวัตกรรมด้านการจัดบริการ ได้แก่ *NCDx ในหน่วยบริการปฐมภูมิ: From scratch to success* (นพ.นารถ เจนประวิทย์ โรงพยาบาลมุกดาหาร) *แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวกับการพัฒนา PCC/PCU ในจังหวัดอำนาจเจริญ* (พญ.ปิยรัตน์ ศรีเดช โรงพยาบาลอำนาจเจริญ) *“เมื่อบ้าน 101” ระบบการดูแลผู้ป่วยโควิด จากโรงพยาบาลสู่ชุมชน* (พญ.นันทิกานต์ ยิ่งรัตนสุข โรงพยาบาลร้อยเอ็ด)

นวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมและศาสนา ได้แก่ *ศิลปะไทยอีสาน วิถีวัฒนธรรมและธรรมชาติกับการพัฒนาบุคคลออกทิสติก* (พญ.วนาพร วัฒนกุล กลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลขอนแก่น) *Palliative care กับการสร้างสุขสุดท้ายแก่ผู้ป่วยที่สอดคล้องกับ คำสอนของศาสนาอิสลาม* (นพ.อมิน สะอิดี กลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลปัตตานี)

ผลงานวิชาการที่ได้รับรางวัลในงานประชุมปีนี้ ได้แก่

ผลงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศประเภท Poster presentation

1. การศึกษาแบบสุ่มเปรียบเทียบระดับน้ำตาลสะสมของการดูแลโดยยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางผ่านระบบการแพทย์ทางไกลกับการรักษาตามมาตรฐานปกติในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่สองที่ควบคุมไม่ได้ในหน่วยบริการปฐมภูมิ

Abstract ของผลงานที่กล่าวถึงในบทความ

พญ. ลลิตภัทร ธีรธัญบุรณ์ กลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหารา

2. Sensitivity and specificity of Yubi-wakka (Finger-ring) screening method for sarcopenia screening.

นพ.กษิตศ หล้าวงษา โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

3. Different proportions of onsite to online fieldworks in Medical Rural Studies influenced students' perceptions of learning outcomes.

Seekaow Churproong, MD. Department of Family and Community Medicine, Institute of Medicine, Suranaree University of Technology,

ผลงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศประเภท oral presentation

1. ประสิทธิภาพระหว่างการบำบัดแบบสั้นผ่านทางโทรศัพท์เปรียบเทียบกับการบำบัดแบบต่อหน้าต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา ของผู้ดื่มสุราแบบอันตราย ที่มารับบริการทางการแพทย์ในหน่วยบริการปฐมภูมิ

พญ.เหมือนฝัน โอภาณันท์ ภาควิชาเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์

2. ผลของการประชุมครอบครัวอย่างมีแบบแผนต่อความทุกข์ทางใจในผู้ดูแลที่เป็นญาติของผู้ป่วยมะเร็งระยะท้าย

พญ. พิชาภา จันทิวาส ภาควิชาเวชศาสตร์ครอบครัว คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

นับว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจมาก ๆ กับการพัฒนานวัตกรรมที่ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทชุมชนที่แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวปฏิบัติงานอยู่ ทำให้ตอบสนองความต้องการด้านการดูแลสุขภาพของประชาชนและชุมชน ทั้งในเรื่องการรักษาต่อเนื่อง การควบคุมป้องกันโรคทั้งโรคเรื้อรังและโรคติดต่อ รวมถึงการฟื้นฟูและการดูแลระยะสุดท้าย ซึ่งเป็นจุดเด่นของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว และส่วนใหญ่นำเสนอโดยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวรุ่นใหม่

Abstract book “NCFM 2023”